

Politik Bilim

HBT- Kelebeklerin göçü devam ediyor!

Müfit Akyos

Sorun 1990’larda başlatılan ve ülkemizin B-T-Y siyasalarında artımlı adımların atılmaya başlandığı süreci yürüten kurumların ve kadroların darmadağın edilmiş olmasıdır.

Bilim nerede ve nasıl yapılabilir, teknoloji nerede geliştirilir ve yenilik (inovasyon) nasıl bir ortamda yaşam bulur? HBT’nin bir önceki sayısına (16 Aralık 2016, Sayı:38) göz atanlar, başta Orhan Bursalı’nın yazısı olmak üzere, başarısını bir buluşçu ve girişimci olarak ABD’de kanıtlamış olan ve ülkemiz koşullarını da çok iyi bilen Serdar Kıyıkıoğlu’nun kıyaslamalı öneriler içeren yazısında, Ali Akurgal’ın Politik Bilim köşesinde yazdıklarında, başarısını bilime tutkuyla bağlı olmasına ve çok çalışmasına bağlayan Rahmi Koç Ödülü’nü kazanan Prof. Aydoğan Özcan’ın Orhan Bursalı ve Özlem Yüzak’a anlattıklarında bu soruların yanıtlarını bulabilirler. Zaten bu konularda “bu gök kubbe altında söylenmemiş ne kadı ki?” 24 Aralık 2001 tarihli Yedinci Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu toplantısında alınan kararla gerçekleştirilen "Vizyon 2023: Bilim ve Teknoloji Stratejileri" öngörü çalışmaları, sektör veya teknoloji düzeyinde hazırlanmış pek çok strateji belgesi ve rapor buna kanıt olarak gösterilebilir. Bundan sonra söylenebilecekler yeni gelişmelerle (Endüstri 4.0 gibi) bu belgeleri güncelleştiren eklemeler olabilir.

Karamsarlığımızı derinleştiren başta kötü yönetilme olmak üzere her türlü olumsuzluğa karşın teknoparklarda, teknoloji transfer ofislerinde, sanayi Ar-Ge merkezlerinde gösterilen çabaları, yenilikçi beyinlerin heyecanlarını ve ortaya koydukları ürünleri, yenilikçi düşüncüyü yaymak için çalışanları, sanayicimizin yaşamda kalma direnişini içtenlikle alkışlıyoruz. Şu günlerde yenilik sistemimiz içinde bu çabalara uymayan en önemli aktör siyasa koyucu olan yönetimlerdir. Sorun 1990’larda başlatılan ve ülkemizin B-T-Y siyasalarında artımlı adımların atılmaya başlandığı süreci yürüten kurumların ve kadroların darmadağın edilmiş olmasıdır.

Türkiye gibi “yetişmekte olan ülkelerde” B-T-Y siyasalarının motor gücünü devletin oluşturduğu başarılı örnekleri biliyoruz. Olması gereken, siyasi erkin birikimli B-T-Y sürecini dünyayı yakından izleyerek canlı tutması ve yenilikçi araçlarla sürekli geliştirmesidir. Bunu yaşama geçirecek olanlar ise iyi eğitilmiş yenilikçi genç beyinler, işini iyi yapanlar, teknolojiyi yakından izleyenlerdir. Oysa ki, son 15 yıla dönüp baktığımızda görülen, sisteme hedefsiz biçimde sürekli pompalanan paralar ve “milli” sözcüğü eklenmiş teknoloji popülistliğidir (Fatih tabletleri ne oldu?).

HBT’nin 28 Ekim 2016 tarihli sayısında bu köşede yayınlanan “Kelebeklerin göçü” başlıklı yazıda, ülkemizin sınırlı sayıdaki akademisyeninin ve nitelikli beyaz yakalılarının yurt dışına göç etmek için yollar aradığından söz edilerek, “Onların hemen her gün ülkede olmalarından

onur duyulması gerekirken bilgi ve nitelikli ürün üretme ortamlarının sürekli bozulmaya ve yok edilmeye çalışılması, huzur ve güvenceden yoksun bırakılmaları kelebeklerin göç etmelerinin birincil nedenidir.” denilmiştir.

Almanya'nın ünlü Alexander-von-Humbolt Vakfı, Philipp Schwartz girişimi aracılığıyla yaşamı tehlike altında olan 46 yabancı bilim insanını Almanya'daki araştırma enstitülerine davet etti. Bunların arasında Türkiye 21 bilim insanı ile birinci sırada yer alıyor, onu 18 kişi ile Suriye izliyor. DW Türkçe'nin haberine göre Vakıf'tan yapılan açıklamada söz konusu bilim insanları ülkelerindeki savaş ortamı ya da siyasi soruşturmalar nedeniyle Almanya'dan destek talebinde bulundular. Mart ayındaki ilk turda da Türkiye ve Suriye'den 23 bilim insanına burs sağlanmıştı (15 Aralık 2016, Cumhuriyet). Bu noktada 1930'larda Philipp Schwartz'ın aracılığıyla 300'den fazla Alman bilim insanının Türkiye'ye geldiğini de anımsamak gerekiyor.

Hukukun, huzurun olmadığı yerde istediğiniz kadar para pompalayın sisteme, Ar-Ge reform paketlerini açın kapayın soru hâlâ geçerlidir, *kelebeklerin göçünü önleyecek güven nasıl sağlanacaktır?*